

PŘEDMLUVA

(z tištěné formy PD)

Svazek, který předkládáme, obsahuje zpracování výsledků statistiky pohybu obyvatelstva v Republice československé v roce 1955. Data za rok 1954 byla vytištěna ve svazku edice Československá statistika pod č. 36, data za rok 1953 ve svazku edice Československá statistika, řada A, pod č. 2. Data za roky 1949, 1950, 1951 a 1952 vyšla v edici Zprávy a rozbory Státního úřadu statistického.

Svazek za rok 1955 navazuje na nové uspořádání tabulek, provedené v publikaci dat za rok 1954. Změny, které byly provedeny proti tomuto roku 1954, jsou nepatrné: v oddíle narozených byly v tab. 16a. a 16b. sloučeny jednotkové údaje o věku matek do pětiletých věkových skupin, aby se usnadnila analýza těchto údajů. Kromě toho byla vypuštěna dosavadní tab. 18. o narozených podle vitality, pohlaví, legitimacy, váhy dětí a úseků povolání, protože třídění neobsahuje potřebný detail a kombinaci s výdělečnou činností matek, který by zde byl důležitý. V oddíle zemřelých byla spojena dosavadní tab. 6a. a 6b. o zemřelých do 1 roku a do 28 dnů podle pohlaví, váhy a délky při narození a výdělečné činnosti matek do jediné tabulky se zachováním všech třídících detailů. Jde pouze o kontrakci dat do jedné tabulky proti dosavadním dvěma.

V roce 1955 došlo jen k nepatrným územním změnám, které jsou v třídění respektovány. Proti roku 1954 ubylo z desetitísíkových měst město Myjava a to rozloučením na samostatné obce Brestovec, Hrašné, Jablonka, Polianka, Poriadie, Rudník, Stará Myjava a Myjava s platností od 1. ledna 1955 (vyhl. pověřenectva vnitra č. NV/2-583/1955, Úřední věstník, částka 129/1955). Naproti tomu přibyla města Rokycany (okres Rokycany), Poruba (okres Ostrava-okolí) a Petřvald (okres Karviná). Všechna města dosáhla desetitísíkové hranice především rychlou výstavbou a tím především migračními přírůstky.

Z administrativních změn upozorňujeme na změnu v názvu obce a okresu Místek na Frýdek-Místek a to jednak podle Úř. listu částka 20/1955, kde byla provedena změna v názvu obce, jednak podle Úř. listu částka 57/1956, kde bylo objasněno, že změna v názvu obce se vztahuje i na jméno okresu.

Dosavadní označení české země se mění na české kraje. Tím má být zdůrazněno i názvoslovně odstranění zemského zřízení a nahrazení zřízením krajským (od 24. prosince 1948), zvláště pak po vydání ústavního zákona č. 12/1954 Sb., o národních výborech, resp. zákona č. 13/ 1954 Sb., o národních výborech.

Statistické a publikační práce na tomto svazku řídil po vědecké stránce dr. Vladimír Srb a inž. Milan Kučera ve spolupráci s M. Krátkou na úseku sňatků, narozených a rozvodů (třídění rozvodů a neplatných manželství provedlo ministerstvo spravedlnosti), s Fr. Podhorou a T. Volným na úseku zemřelých a příčin smrti, s R. Jelínkovou a A. Venhauerovou na úseku stěhování a s Fr. Ďurd'ovičem za Slovensko.

Rukopis tohoto svazku byl odevzdán do tisku počátkem ledna 1959.

V Praze v lednu 1959.

Dr. František Fajfr,
předseda Státního úřadu statistického

Dr. Otto Kozák,
vedoucí odboru 22 - Obyvatelstvo